

Izvorna jezična inačica ove stranice [es](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutano pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.
Swipe to change

Španjolski

Nacionalni pravosudni sustavi

Španjolska

Ovaj odjeljak sadržava opći pregled sudskog sustava u Španjolskoj.

Organizacija pravosuđa. Sudski sustav

Pravosuđe

U smislu suvremenih pravnih sustava španjolski sustav slijedi takozvani kontinentalni model.

Osnovne su značajke tog sustava:

odvajanje javnog i privatnog sektora u okviru pravnog sustava, koji je podijeljen na dijelove koji pokrivaju ustavne, kaznene, upravne, porezne, građanske, radne i postupovne predmete;

prednost zakona i pisanog prava u sustavu izvora kako su utvrđeni u Građanskom zakoniku, a to su zakoni, običajno pravo i opća pravna načela;

hijerarhijska organizacija sudova sa sustavom sudskih žalbi.

Vrste sudova – kratak opis

Španjolskim Ustavom iz 1978. utvrđeno je da je Španjolska socijalna i demokratska pravna država koja svojim pravnim sustavom brani najviše vrednote slobode, pravde, jednakosti i političkog pluralizma.

Ustav se temelji na nedjeljivom jedinstvu španjolskog naroda, zajedničkoj i nedjeljivoj domovini svih Španjolaca, a u njemu se priznaje i jamči pravo na autonomiju narodnosti i regija od koji se Španjolska sastoji te solidarnost među njima.

Glava VI. Ustava odnosi se na pravosuđe, a u članku 117. navodi se da je načelo jedinstva sudske vlasti temelj za organizaciju i djelovanje sudova.

Sva su ta načela temelj organizacije sudova u Španjolskoj te se odražavaju u postojanju jedinstvenog pravosuđa koje je sastavljeno od redovnih sudova.

Postoje mnogi sudovi među kojima se posao dijeli prema kriterijima za određivanje nadležnosti – predmetu, iznosu, osobi, funkciji ili regiji – s obzirom na to da jedinstvo sudske vlasti ne isključuje postojanje različitih sudova s različitim područjima nadležnosti.

Redovni sudovi jesu sudovi koji su u skladu s člankom 122. Ustava iz 1978. uređeni Organskim zakonom o pravosuđu.

Treba razlikovati tri temeljna aspekta:

teritorijalni aspekt;

odlučuje li sudac pojedinac ili vijeće sudaca;

nadležnost.

Teritorijalni aspekt

U skladu s obrazloženjem Organskog zakona 6/1985 od 1. srpnja 1985. o pravosuđu, država je za potrebe pravosuđa podijeljena **teritorijalno**, i to na općine, okruge (*partidos*), pokrajine i autonomne zajednice, za koje su nadležni mirovni suci (*Juzgados de Paz*), prvostupanjski istražni sudovi (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), upravni sudovi (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), radni sudovi (*Juzgado de lo Social*), sudovi odgovorni za dobrobit i nadzor zatvorenika (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*) i sudovi za maloljetnike (*Juzgados de Menores*), pokrajinski sudovi (*Audiencias Provinciales*) te visoki sudovi autonomnih zajednica (*Tribunales Superiores de Justicia*). Nacionalni kazneni i upravni sud (*Audiencia Nacional*), Vrhovni sud (*Tribunal Supremo*), središnji istražni sudovi (*Juzgados Centrales de Instrucción*) i središnji upravni sudovi (*Juzgados Centrales de lo Contencioso-administrativo*) imaju sudsku nadležnost na cijelom državnom području.

Sudac pojedinac ili vijeće sudaca

Sudac pojedinac odlučuje na svim sudovima osim Vrhovnog suda, Nacionalnog kaznenog i upravnog suda, visokih sudova autonomnih zajednica i pokrajinskih sudova.

Vrhovni sud čine predsjednik, predsjednici odjela (*presidentes de sala*) i suci (*magistrados*) dodijeljeni svakom odjelu na temelju zakona. Postoji pet odjela: građanski, kazneni, upravni, radni i vojni.

Nacionalni kazneni i upravni sud (*Audiencia Nacional*) čine predsjednik, predsjednici odjela i suci dodijeljeni svakom odjelu (žalbeni, kazneni, upravni i radni) na temelju zakona.

Visoki sudovi autonomnih zajednica (*Tribunales Superiores de Justicia*) sastoje se od četiriju odjela (građanskog, kaznenog, upravnog i radnog). Čine ih predsjednik, koji je ujedno i predsjednik građanskog i kaznenog odjela, predsjednici odjela i suci dodijeljeni svakom odjelu na temelju zakona.

Pokrajinske sudove (*Audiencias Provinciales*) čine jedan predsjednik te dvoje ili više sudaca. Oni odlučuju u građanskim i kaznenim predmetima. Mogu postojati odjeli s istim sastavom.

Sudski ured

U Organskom zakonu o pravosuđu sudski ured (*Oficina Judicial*) definira se kao upravna organizacija koja djeluje kao podrška u pravosudnom radu sudaca i sudova.

Osmišljen je kako bi se unaprijedile učinkovitost, djelotvornost i transparentnost sudskih postupaka, poboljšalo rješavanje predmeta i potaknula suradnja i koordinacija između različitih uprava. Stoga je uspostava Ureda odgovor na obvezu osiguranja kvalitetne javne usluge koja je bliska ljudima, u skladu je s ustavnim vrednotama i prilagođen stvarnim potrebama građana.

Riječ je o novom organizacijskom modelu kojim se uvode suvremene tehnike upravljanja koje se temelje na kombinaciji različitih upravnih jedinica: jedinica za izravnu podršku sudskim postupcima koje, kao i stari sudovi (*juzgados*), pružaju podršku sucu u obavljanju njegovih sudačkih dužnosti te zajedničkih postupovnih službi na čijem su čelu tajnici (*Secretarios Judiciales*), koje izvršavaju i odlučuju o svim zadaćama koje nisu strogo sudske prirode poput zaprimanja dokumenata, slanja sudskih poziva, izvršavanja odluka, izvansudskih postupaka, zaprimanja zahtjeva za suđenje, obavješćivanja stranaka, ispravljanja postupovnih nedostataka itd.

Postoje tri vrste zajedničkih postupovnih službi:

Zajednička opća služba

Zajednička služba za upravljanje predmetima

Zajednička služba za izvršenje.

Novi organizacijski model pokrenut je u Burgosu i Murciji u studenome 2010. U veljači 2011. Sudski ured osnovan je u Cáceresu i Ciudad Realu, a u Leonu, Cuenci i Méridi u lipnju 2011. Isto će tako biti osnovan u Ceuti i Melilli 2013. Ovaj model postoji zajedno s bivšim modelom sudova (*juzgados i tribunals*) koji postoji drugdje u Španjolskoj.

Nadležnost

Osim teritorijalnog aspekta, predmeti ili pitanja o kojima sud može odlučivati različiti su i zato postoje **četiri sustava sudova**:

Građanski sudovi: odlučuju u sporovima koji nisu izričito dodijeljeni drugoj vrsti suda. Stoga ih se može opisati kao redovne sudove.

Kazneni sudovi: o kaznenim predmetima i postupcima mora se odlučivati u okviru kaznenopravnog sustava. Međutim, prema španjolskom pravu parnični postupak koji proizlazi iz kaznenog djela može se pokrenuti u isto vrijeme kao i kazneni postupak. U tom slučaju kazneni će sud odlučiti o odgovarajućoj naknadi štete koju treba platiti kako bi se nadoknadila šteta prouzročena kaznenim djelom ili prekršajem.

Upravni sudovi: ispituju zakonitost djelovanja javnih tijela i financijskih zahtjeva podnesenih protiv tih tijela.

Radni sudovi: odlučuju o zahtjevima u području radnog prava, uključujući pojedinačne sporove između zaposlenika i poslodavaca koji proizlaze iz ugovora o radu, te u vezi s kolektivnim pregovaranjem, kao i o zahtjevima u području socijalne sigurnosti ili zahtjevima podnesenim protiv države kada ona snosi odgovornost prema radnom zakonodavstvu.

Osim ta četiri sustava sudova, u Španjolskoj postoje i **vojni sudovi**.

Vojni sudovi predstavljaju iznimku od načela jedinstvenosti sudske vlasti.

Za dodatne informacije upućujemo na pregled informacija o redovnim sudovima u Španjolskoj.

U Španjolskoj ne postoji sustav izvanrednih sudova. Međutim, u kontekstu navedenih sustava sudova **uspostavljeni su posebni sudovi za posebne predmete, na primjer sudovi koji odlučuju u predmetima nasilja nad ženama, sudovi nadležni za dobrobit i nadzor zatvorenika te sudovi za maloljetnike. Ti su sudovi redovni sudovi, ali su specijalizirani za određeno područje. Za dodatne informacije upućujemo na pregled informacija o specijaliziranim sudovima u Španjolskoj.**

Hijerarhija sudova

U Španjolskoj je na snazi dvostupanjski sudski sustav zbog čega postoji hijerarhija sudova u pogledu sustava žalbi.

Potrebno je proučiti što španjolski pravni sustav određuje u pogledu nadležnosti svakog suda kako bi se utvrdile mogućnosti žalbe te sud kojima se ta žalba podnosi. **Za dodatne informacije upućujemo na pregled informacija o redovnim sudovima u Španjolskoj.**

Pravne baze podataka

Je li pristup bazi podataka besplatan?

Da, pristup bazi podataka besplatan je.

Kratak opis sadržaja

Baze podataka o zakonodavstvu. [Službeni list Španjolske](#).

Baze podataka o sudskoj praksi [Pravni dokumentacijski centar](#).

Srodne poveznice

DRŽAVNO SUDBENO VIJEĆE

Posljednji put ažurirano: 17/01/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.